

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 3. An desiderium conditionatum, seu consensus conditionatus in opus
malum, vel delectationem illius est peccatum, & quale?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

imperatur: quia sæpius est occasio, cur augeatur bonitas, aut malitia actus interni, vel multiplicetur actus internus, aut diutiùs duret. Nam actus internus in executione intenditur propter arduitatem, aut delectationem ortam ex actu externo; vel continuatur diutiùs propter longiorem temporis moram necessariam ad perficiendum opus externum; vel ob utramque causam sæpiùs iteratur. Hinc S. August. l. 13. de Trin. c. 5. ait: *malà voluntate, vel solà quisque miser efficitur; sed miserior potestate, quâ desiderium male voluntatis impletur.*

Q. 3. *An desiderium conditionatum, seu consensus conditionatus in opus malum, vel delectationem illius est peccatum, & quale?*

Resp. I. Desiderium conditionatum rei vitæ per se loquendo non est mortale, si conditio apposita aufert totam, vel saltem gravem operis malitiam. *Est communis.* quia talis affectus non est graviter inordinatus, neque secundum se, neque ex objecto, à quo per conditionem gravis malitia verè excluditur. Non est autem per se peccatum desiderare præcisè objectum, à quo verè sublata est malitia.

Si tamen, ut sæpe fit, inducat periculum probabile consensus absoluti, erit mor-

mor-

mortalis ratione talis periculi: quia mortale est se exponere periculo probabili peccandi mortaliter; nam est velle interpretativè mortale peccatum. Imò secluso tali periculo, ejusmodi desideria rarò vacant culpâ saltè veniali, ratione inutilitatis, otiositatis, aut alicujus inordinati affectus.

Quòd si conditio non aufert malitiam, tale desiderium, vel delectatio in re gravi est culpa mortalis, in levi venialis: quia talis affectus tendit in objectum malum, & quidem absolutè, cum apposita conditio non verè tollat malitiam ab objecto, etiam ut repræsentato: & sic malitia objecti in actum voluntatis tota transfunditur. Sive tunc est affectus admittendi malum, vel delectatio de illo, remanente totâ objecti malitiâ.

Conditio autem aufert malitiam mortalem objecti, quando vel re ipsâ subest, vel possibilis est, & eâ positâ res, seu actio non est amplius mala saltè graviter, ut contingit. 1. In iis quæ solo jure positivo verita sunt. Hinc non peccat mortaliter, qui dicit, vellem comedere, seu comedere carnes die veneris, si Ecclesia non vetuisset, vel optarem, ne esset hodie prohibitus usus carniû, ut illis vesci possem. 2. In prohibitis quidem jure naturali, sed licitis tamen in aliqua circumstantia, si hæc pro conditione apponatur, v. g. si essem

sem Judex, hunc homicidam morte multare, &c. Rectè tamen monent, ejusmodi desideria esse periculosa, & vitanda, atque (ut ait Cajet.) fatuas, ac dabolicas tentationes. Et reverà sunt plerumque occasio peccati, præsertim in materia periculosa ut ex multorum lapsu constat: ut si dicas; vellem uxorem ducere, si non essem Sacerdos.

At malitiam non tollit conditio, quando eâ appositâ adhuc manet objectum graviter inordinatum, ut si dicas: vellem fornicari, si non esset infernus: inimicum occiderem, si non essem Sacerdos. Unde peccas mortaliter, perindè, ac si non poneretur conditio. Item quando conditio per se impossibilis est, ut si ea, quæ intrinsecè mala sunt, ponantur non esse vitata, ut si dicas: vellem furari, ni esset peccatum, vel ni Deus prohiberet. Imo hoc optare est gravis culpa; nam est velle, ut id, quod est per se malum, sit licitum, nec à Deo prohibeatur, ac proindè ut ordo naturæ pervertatur, ac lex æterna immutetur, atque ut natura rationalis non sapienter regatur à Deo: quod desiderium est graviter inordinatum, & pejus est, quàm semel furari, nam pejus est furtum licere, quàm semel committi.

Resp. II. Delectatio appetitus sensitivi de objecto graviter malo, etiam sub conditione, sub qua est licitum, v.g. delectatio
car.

carnalis de copula, cùm femina, si esset uxor, est mortalis: quia appetitus sensitivus semper fertur in objectum, ut est in se, & omni conditione destitutum: nam imaginatio, ex cujus apprehensione movetur, & quam solam sequitur, nullam conditionem apponere potest, nec præscindere malitiam ab objecto. Imò juxta varios quævis delectatio de objecto intrinsecè malo perindè mala est, posita quacunque conditione, ac foret illà sublatà: quia delectatio est affectus complacentiæ de objecto ut præsentem, qui unice pendet ex delectabili, quod in objecto apprehenditur: ergo si objectum sit malum, delectatio erit mala. Conditiō autem quævis apposita nil operatur ad delectationem, nec tollit ejus malitiam, nisi tollat rationem, quæ delectat, seu ipsam delectabilitatem.

*Q. 4. Quanam prohibentur præcepto,
Non concupisces?*

Resp. Prohibetur tum quodvis desiderium, & complacentia objecti, seu actus mali, & consensus pravus concupiscentiæ motibus: tum etiam desiderium habendi quodvis bonum proximi, sive uxorem, sive servum, sive fundum, &c. juxta Deut. 5. *Non concupisces uxorem proximi tui, non domum, non agrum, non servum, non ancillam,*